

A Győri Ítéltábla a dr. Garay Rudolf ügyvéd által képviselt **felperesnek** az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály által képviselt **alperes** ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult perben a Székesfehérvári Törvényszék 2017. október 25. napján kelt 26.P.20.363/2017/5. számú ítélete ellen a felperes által 8. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására fizessen meg 79.240,- (hetvenkilencezer-kettőszáznegyven) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A Székesfehérvári Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletével a kereseti kérelmet elutasította.

Az irányadó tényállás szerint az alapeljárásban a ... kerület ... Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Hatósági Igazgatóság Építési Osztálya kártalanítást állapított meg a ... szám alatti ingatlan felperes nevéől lejegyzett 62 m² területre után.

A felperes a másodfokú közigazgatási határozatot keresettel támadta, amelynek eredményeként a Fővárosi Bíróság 18.K.40.159/1999/15. számú ítéletével a közigazgatási határozatot a kártalanítás összege tekintetében hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte azzal, hogy a felperesnek járó összeget a bírósági eljárásban szerzett szakértői vélemény figyelembevételével az 1998. évi ingatlanforgalmi értéken kell meghatározni. A szerzett szakvélemény szerint az ingatlanrész 1998 évi értéke 1.410.500,- Ft-ra tehető.

Az elhúzódó megismételt eljárásban, 2005. évben a közigazgatási hatóság 1.410.000,- Ft kártalanítást és 268.262,- Ft költséget állapított meg a felperes javára, amellyel szemben a felperes ismételten keresetet terjesztett elő.

A Fővárosi Bíróság 14.K.32.056/2006/35. számú ítéletével új szakvélemény beszerzését követően - osztva a felperes álláspontját - 2005. évi értéken a kártalanítás összegét a 3.472.238,- Ft-ban határozta meg. A szakértőt a bíróság az ingatlanrész 1996. 2005. és 2007.- 2008. évi értékére vonatkozóan nyilatkoztatta.

Az önkormányzat felülvizsgálati kérelemére eljáró Legfelsőbb Bíróság a Kfv.III.38.015/2010/9. számú határozatával az ítéletet hatályon kívül helyezte, és a keresetet elutasította.

Rámutatott, hogy a korábban folyamatban volt 18.K.40.159/1999. számú eljárásban a 62 m² lejegyzésével kapcsolatosan a kártalanítás jogalapját nem érintette a bíróság, így ezen rendelkezések jogerőre emelkedtek. Az ítélet csak a kártalanítási összeg tekintetében rendelkezett a közigazgatási eljárás folytatásáról és annak kereteiről, szempontjairól.

A közigazgatási hatóság a hatályon kívül helyező végzésben foglalt iránymutatásnak megfelelően, helytállóan állapította meg a kártalanítás mértékét, kamatait a bírósági eljárásban beszerzett szakvélemény alapján.

A Legfelsőbb Bíróság megjegyezte, miután a megismételt eljárást követően kirendelt szakértő véleménye nem tartalmazott új adatot az ingatlan 1998. évi - azaz lejegyzéskori - releváns forgalmi értékére vonatkozóan, ezért az 1.410.000,- forint kártalanítást megállapító határozat megváltoztatása nem indokolt (LB Kfv. III.38.015/2010/9. 8.o 1. bek.). A felperes terhére 92.500,- Ft perköltséget állapított meg.

A felperes bírósági jogkörben okozott kár címén kérte kötelezni az alperest összesen 990.500,- Ft kártérítés és ezen összegből 690.000,- Ft után 1998. szeptember 8. napjától, 208.000,- Ft után pedig 2000. január 1. napjától a kifizetésig járó kamatait, valamint 92.500,- Ft után 2011. június 17. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

Az érvelése szerint a Fővárosi Bíróság a 14.K.32.056/2006. számú eljárásban jogalkalmazási hibát vétett, amikor az újonnan kirendelt szakértőt az ingatlanrész 1998. évi forgalmi értékére vonatkozóan nem nyilatkoztatta. Az alperes kártérítést megalapozó jogalkalmazási tévedése bizonyítására a Legfelsőbb Bíróság ítélete indokolásának fentiekben ismertetett mondatára hivatkozott.

A felperes által beszerzett magánszakvélemény az elcsatolt ingatlanrész 1998. évi értékét 2.100.000,- Ft-ban, míg a költségeket 476.000,- Ft-ban határozta meg. A felperes így összesen 690.000,- Ft + 208.000,- Ft kártalanítási összegtől esett el, amelyet a bírósági jogkörben okozott kár címén előterjesztett keresetében érvényesíteni kívánt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Rámutatott, hogy a Fővárosi Bíróság a telekrész 1998. évi lecsatolása és a kártalanítás összegének 2005. évi megállapítása között eltelt idő alatt az ingatlanok jelentős értékmelkedésére tekintettel állapította meg 2005. évi értéken a kártalanítás összegét. Az időmúlást a felperes javára vette figyelembe. Ezzel szemben a Legfelsőbb Bíróság hangsúlyozta, hogy a kártalanítás összegét az 1998. évi értéken kellett volna meghatározni, ahogy erre a bíróság a megismételt közigazgatási eljárás lefolytatására vonatkozó iránymutatásában is kitért.

Az alperes hangsúlyozta, hogy a fentiek szerinti eltérő bírói jogértelmezés, az esetleges tévedés nem ad alapot a kártérítés megállapítására. A felperes lényegében az érdemi döntést sérelmezi a bírósági jogkörben okozott kár jogcímén előterjesztett kereseti kérelmében.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes keresete nem tartalmaz levezetést arra, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésének az 1959. évi IV.tv. (r.Ptk.) 339.§ (1) és 349.§ (1) bekezdéseiben előírt feltételei miként valósulnak meg.

Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntésében kiemelte, hogy a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.38.015/2010/9. sorszám alatti ítéletének indokolásában egyértelműen leszögezte, hogy a korábbi közigazgatási eljárásban jogerős ítélet olyan anyagi jogerőt teremtett, amely a konkrét ügyben új eljárás lefolytatását kizárja, azaz az elsőfokú közigazgatási hatóságnak az eljárást a bírói döntésben foglalt iránymutatás alapján kell lefolytatni. A kártalanítási ügyben a megismételt eljárásban eljáró építésügyi hatóság ennek megfelelően döntött a kártalanítás összegéről, amikor a

bíróági eljárásban beszerzett szakvéleményben foglaltakkal egyezően állapította meg a felperesnek járó kártalanítási összeget.

Rámutatott a Székesfehérvári Törvényszék, hogy maga a felperes indítványozta a Fővárosi Bíróság sérelmezett eljárásában a 2005. évi adatok beszerzését, holott az nem a kisajátításkori értéknek felelt meg.

A felperes által állítottakkal szemben tehát nem tévedett az alperes, amikor az 1998. évi forgalmi értékre vonatkozóan nem szerzett be újabb szakértői véleményt, mert az a fentiek szerint valóban ítélt dolognak minősült, a Legfelsőbb Bíróság ítéletében foglalt indokolás szerint anyagi jogerővel bírt a korábbi eljárásban az ingatlan értéke körében tett megállapítás (ítélet 6.o.1.bek.). Azzal, hogy egy korábbi, hatályon kívül helyezett lejegyző határozat dátuma szerinti, 1996 évi forgalmi értékre is nyilatkoztatta az alperes a szakértőt, lényeges jogalkalmazási tévedésnek nem minősíthető.

Az elsőfokú bíróság tehát az alperes jogellenes magatartása hiányában a kereseti kérelmet elutasította.

A felperes a fellebbezésében az ítélet megváltoztatását kérte a kereseti kérelemben foglaltak szerint. Rámutatott a fellebbezésében, hogy a törvényszék tévesen értelmezi az ítéletének indokolásában az alapügyben beállt anyagi jogerőt, amely a Legfelsőbb Bíróság szerint kizárólag a lejegyzés jogalapjával kapcsolatos közigazgatási határozati rendelkezések nyomán állt be.

A Fővárosi Bíróság 18.K.40.159/1999/15. számú határozata iránymutatása szerint a szakvéleményben szereplő kártérítési összeg (1.410.000.- Ft) nem kötötte a közigazgatási hatóságot, hanem annak csak a figyelembevételét írta elő.

Alaptalanul hivatkozik az elsőfokú bíróság arra, hogy a megismételt eljárást követően az alperes bíróság jogalkalmazási tévedése az ingatlanforgalmi szakértő feladatának meghatározása körében nem volt lényeges. A Legfelsőbb Bíróság határozata 8. oldal 1. bekezdésének megállapításából kitűnik, hogy amennyiben nyilatkoztatta volna a Fővárosi Bíróság a szakértőt az 1998. évi forgalmi értékre is, úgy helye lett volna a kártalanítás összegét megállapító megváltoztatásának.

Utalt arra is, hogy az alperes felhívására szükségtelenül fizetett ki 300.000,- Ft-ot az ingatlanforgalmi szakértői véleményre a megismételt közigazgatási bírósági eljárásban kirendelt szakértőnek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Kiemelte, hogy a felperes fellebbezésében az elsőfokú eljárásban előadottakhoz képest új indokokra nem hivatkozik.

Hangsúlyozta, hogy a felelősség megállapításához olyan károkozó magatartás szükséges, amely nyilvánvalóan és kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedést, illetőleg a tények kirívóan okszerűtlen értékelését valósítja meg. A jogalkalmazó szerv kártérítési felelősségének a megállapítására nem kerülhet sor, ha a bíróság mérlegelési jogkörében eljárva hoz döntést (BH.2001. 423., BH. 2003. 236., EBH. 2001. 526.).

Kiemelte, hogy a töretlen bírói gyakorlat szerint azokban az esetekben, amikor a fél a bírósággal szemben igényét a saját ügyében korábban hozott jogerős határozat sérelmezett tartalmára alapítja, a kártérítési per bírósága nem állapíthatja meg a döntés jogellenességét (BDT. 2009. 1949.). A bírósági jogkörben okozott kártérítés megtérítésére alapított kereset nem szolgálhat a jogerős határozatot követően rendkívüli perorvoslatként.

Az alperes álláspontja szerint helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy nem tévedett az alapügyben eljáró bíróság akkor, amikor az 1998. évi forgalmi értékre vonatkozóan nem szerzett be újabb szakértői véleményt, mert az már ítélt dolognak minősült, mivel a Legfelsőbb Bíróság a

Kfv.III.38.015/2010/9. számú ítéletében foglalt indokolás szerint anyagi jogerővel bírt a korábbi eljárásban az ingatlan értéke körében tett megállapítás (elsőfokú ítélet 6. oldal 1. bekezdés).

A fentiek tükrében helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kártérítési felelősség egyik feltétele, a jogellenes magatartás hiányában a kártérítés megállapítása nem indokolt.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetést levonva utasította el a felperes kereseti kérelmét.

Az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének indokait - a fellebbezésben foglaltakra tekintettel is - az ítéletábra az alábbiak szerint pontosítja.

A r.Ptk. 339.§. (1) és 349. §. (1) bekezdései alapján - a töretlen bírói gyakorlat (BH.2001.423. BH.2003.236. EBH. 2001.526. BH. 2013.124.). értelmében - a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére csak a bíróság kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedése adhat alapot .

A felperes az alperes jogellenes, kártérítést megalapozó eljárásaként arra hivatkozott, hogy a 14.K.32.056/2006. számú perben a lejegyzett ingatlanrész 1998. évi értékére vonatkozóan ingatlanforgalmi szakvéleményt nem szerzett be.

Erre azért nem került sor, mert a bíróság a kártalanítás összegének meghatározása tárgyában megismételt közigazgatási eljárás elhúzódása miatt, az időközben bekövetkezett ingatlanárak növekedésére tekintettel a kártalanítást a 2005. évi értéken határozta meg. Ezzel szemben a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.III.38.015/2010/9. számú határozatában rámutatott, hogy a kisajátításkori (1998) értéken kell meghatározni a kártalanítás összegét.

Az a körülmény azonban, hogy a Fővárosi Bíróság eltérő álláspontot foglalt el a kártalanítás összege meghatározása releváns időpontja tekintetében, kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésnek nem tekinthető, még akkor sem ha utóbb a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság e körben elfoglalt álláspontját nem osztotta.

Az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakra tekintettel (6.o.1.bek.) az ítéletábra kitér arra, hogy a Fővárosi Bíróság a közigazgatási határozatot a lejegyzett területre megállapított kártalanítási összeg tekintetében helyezte hatályon kívül, azaz az akkor hatályos Áe. 73.§ (3) bekezdése értelmében csak a lejegyzéssel és a kártalanítás jogalapjával összefüggésben állapítható meg az anyagi jogerő beállta, a kártalanítás összege tekintetében nem. A Legfelsőbb Bíróság ítéletében írtak nem értelmezhetők akként, hogy „anyagi jogerővel bírt a korábbi eljárásban az ingatlan értéke körében tett megállapítás”.

A Székesfehérvári Törvényszék ítélete indokolásában illetve a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal szemben az „ítélt dolog ténye” tehát az alperest az 1998. évi forgalmi értékre vonatkozó szakvélemény beszerzésében nem gátolta, ugyanis a Fővárosi Bíróság iránymutatása csak annyit írt elő, hogy a lejegyzéskori forgalmi értékből kell kiindulni, illetve a már beszerzett ingatlanforgalmi szakvélemény nem hagyható figyelmen kívül.

A Fővárosi Bíróság a 14.K.32.056/2006. számú eljárásban tehát nem az 1998. évi forgalmi értékre vonatkozó „ítélt dolog ténye”, hanem eltérő jogi álláspontja miatt nem rendelt ki szakértőt. Ez azonban - a fentebb kifejtettek értelmében - nem minősíthető olyan súlyú jogalkalmazási tévedésnek, ami az alperes kártérítési felelősségét indokolná.

Az ítéletábra utal arra, hogy a felperes a 2008. június 6-án előterjesztett beadványában maga is a 2007-2008 évi értékek megjelölésére kérte felhívni a szakértőt (Fővárosi Bíróság 14. K.32.056/2006/15.).

A kifejtettek miatt tehát nincs olyan alperesi jogsértő magatartás, amely az r.Ptk. 349.§ (1) bekezdése és 339.§ (1) bekezdése alkalmazását alátámasztaná. Ezért az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet megalapozottan utasította el.

A fentiek okán az ítéletábra a törvényszék érdemben helytálló döntését - az indokolás fenti pontosításával - az 1952. évi III. tv. (r.Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes az r.Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a feljegyzett 79.240,- Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Figyelemmel arra, hogy az alperes csak a tárgyalásokon való megjelenéssel összefüggésben kívánt perköltséget érvényesíteni, a tárgyaláson azonban nem jelent meg, ezért a másodfokú bíróságnak a fellebbezési eljárásban felmerült perköltségről rendelkeznie nem kellett.

Győr, 2018. március 13.

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: kiadó